

du je bila sveta maša z ljudskim petjem, ki ga je spremljala godba pod vodstvom učitelja g. Novalka. Takoj po sv. maši se je pričelo zborovanje, ki ga je začel g. Puklavac. Po uvodnih besedah je predlagal, da se pošljejo vdanostne brzojavke Nj. Vel. kralju Petru II., knezu namestniku Pavlu ter notranjemu ministru dr. Antonu Korošču.

Kot prvi slavnostni govornik je nastopil gosp. prof. Hanželič iz Celja, ki je govoril o slovenski mladini in starših ter o ljubezni do naroda in domovine. Kot drugi govornik je nastopil g. Stamberger iz Središča, za njim pa akademik g. Kociper Stanko od Sv. Miklavža pri Ormožu.

Ob 3. popoldne so bile v farni cerkvi slovesne večernice, nato pa je dolga vrsta članov in čla-

nic ob gostem špalirju občinstva odkorakala ob zvokih godbe na telovadišče. Ta prostor je dala na razpolago grofica Wurmbbrandt-Georgijevičeva. Zelo lep uvodni govor je imel tu okrajni načelnik g. dr. Vidic. Mladina mu je odgovorila z navdušenim pritrjevanjem. Telovadci so vse točke sporeda izvedli izborno in v največji disciplini. Zaključni govor je imel zastopnik mariborske podzveze gosp. Kotnik.

*

Ljudska igra »Krucik«, ki jo je napisal Mariborčan Brumen, je dotiskana in je društvom na razpolago v prodajalnah Tiskarne sv. Cirila in pri avtorju: Brumen, Maribor, Orožnova ulica 2. Društva, sezite po njej!

ljeni fari na Planini pri Sevnici. S Planine se je preselil na Zgor. Polskavo l. 1926 in je deloval tamkaj do svoje smrti.

Blagopokojni je bil vesele narave, izredno gostoljuben in kot dušni pastir povsod priljubljen, kjerkoli je deloval. Rad je bil v pomoč svojim duhovnim sosedom. Goreč je bil za čast hiše božje in je gledal z vso vnemo, da je bila njemu izročena cerkev snažna in v redu. Na Polskavi je oskrbel obnovo oltarjev ter elektriko za cerkev in župnišče.

Dobri gospod, ki se je veselil obče priljubljenosti med duhovnimi tovariši in verniki, je bolehal dve leti na sladkorni in jetrni bolezi, ki sta mu po vdano prenašanem trpljenju končali življenje.

Zadnje spremstvo

Polškavskega g. župnika so spremili farani, sosedi, duhovni tovariši in številne odlične osebnosti iz Maribora in Slov. Bistrice na zadnji poti v četrtek 9. junija predpoldne. Pred župniščem je opravil pogrebne obrede g. dr. Matija Slavič, prelat in ljubljanski vseučiliški profesor.

Zadnje slovo v cerkvi je govoril g. stolni kanonik dr. Ivan Žagar, s katerim sta si bila v medvojnem času soseda v obširni kozjanski dekaniji.

Dolgi žalni sprevod, v katerem je bilo 31 duhovnih tovarišev, je vodil na pokopališče g. slovenjebistriški dekan Ozimič, ki se je poslovil od blagega rajnega ob odprtem grobu.

V imenu sorodstva in križevskih rojakov se je zahvalil spremstvu in želel večni mir in pokoj g. Gartnerju križevski g. župnik Kren. Mnogoštevilno od naroda in izobražencev obiskano zadnje spremstvo je dokazalo veliko priljubljenost in spoštovanje, katerega je užival blagopokojni polškavski gospod v svoji župniji ter daleč po lavantinski škofiji.

*

Smrt kapucinskega duhovnika

V enem tednu je iztrgala neizprosna smrt kar tri duhovnike lavantinski škofiji. Istočasno kot že omenjena svetna dušna pastirja je preminul v kapucinskem

samostanu v Ptujju tamošnji vikar g. p. Jeronim Streminger. Pokojni se je rodil 21. januarja 1876 pri Sv. Urbanu pri

Trije duhovniki umrli v enem tednu

Smrt častnega g. kanonika

V mariborskem stolnem župnišču je rešila smrt trpljenja 7. junija v 80. letu g. Jerneja Frangež, župnika, konzistorijalnega svetnika in častnega kanonika.

G. Jernej je bil rojen v Framu 28. marca 1859. Po končani gimnaziji je stopil v mariborsko bogoslovje in je bil posvečen v mašnika 1886.

Kaplan je bil v Vuzenici, pri Sv. Jurju ob Ščavnici in pri Kapeli pri Radencih, odkoder je prišel za provizorja k Sv. Marjeti ob Pesnici, kjer je postal tudi župnik.

Radi izrednih zaslug kot goreč in vsestransko delaven dušni pastir je bil že leta 1912. imenovan za duhovnega svetovalca, l. 1930 je postal konzistorijalni svetnik in ob priliki svojega zlatega mašniškega jubileja 1930 ga je imenoval škof dr. Tomažič za častnega kanonika.

Celih 41 let je bil rajni neumorno na delu pri Sv. Marjeti. Obširno župnijo je opravljal v cerkvi in šoli sam do smrti.

V svoji župniji se je veselil največjega ugleda in priljubljenosti kot najboljši duhovnik in požrtvovalni delavec v mladinskih in prosvetnih društvih. Svojim faranom je bil vzgled umnega in naprednega gospodarja.

Bil je resno vesele narave, izredno gostoljuben in globoko spoštovan od svojih stanovskih tovarišev.

V marješki župniji, kjer je vzgojil dva roda, bo ostal v srcih vseh v trajnem in res hvaležnem spominu pri vsakdanjih molitvah, pri sv. obhajilu in pri najsvetejši daritvi.

G. kanonik na zadnji poti

Pogreb g. kanonika Frangeža se je vršil ob ogromni udeležbi zadnji petek dopoldne. Pred hišo žalosti v župnišču je govoril poslovljne besede nad 40 let pri Sv. Marjeti delujočemu rajnemu prevzvišeni g. knezoškof dr. J. Tomažič. G. škof je ganljivo podčrtal veliko skrb g. kanonika za župnijo. Škof je naslovil na nezabnega g. Jerneja še zadnje besede izpred oltarja. S prižnice je govoril prijatelju in tovarišu slovo g. dekan in stolni župnik monsignor M. Umek. Globoko potrtem župljanom in tudi številnim pogrebcem iz Maribora in sosednih župnij je naslikal gosp. pridigar zgleđno dušepastirsko in narodno delovanje rajnega kanonika. Slovesno žalno sv. mašo je daroval g. stolni dekan dr. Fr. Cukala. Krsto so nosili člani občinskega odbora, za red v sprevodu so skrbeli domači gasilci. V dolgem sprevodu je bilo nad 30 duhovnikov, številne odlične osebnosti iz Maribora ter vsa društva iz domače fare z zastavami. Dva pevski zbora sta odpele žalostinke pred župniščem in ob grobu. Na pokopališču so se poslovili od blagega rajnega g. stolni dekan dr. Fr. Cukala, domači župan Suman, šolski upravitelj in mala učenka v imenu šolske mladine. Številni pogrebci so se razšli z gorečo željo, da bi naj poplačal g. Jerneju Vsemogočni z večnim plačilom vse brezštevilne dobrote, katere je dnevno delil skozi dobo 40 let dobrim Marjenčanom in sosedom!

*

Polškavski gospod umrl

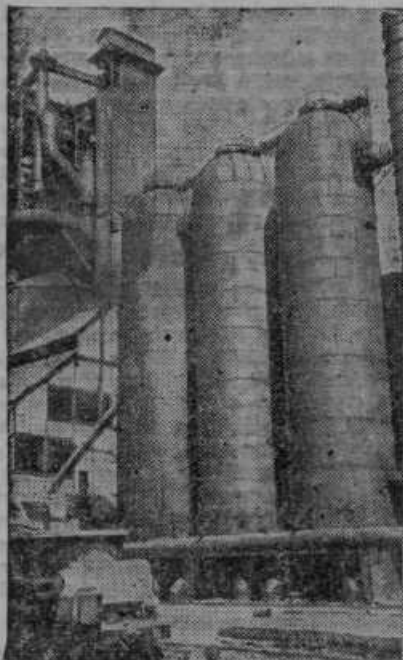
V starosti 68 let je v Gospodu zatisnil oči po dolgotrajni bolezni g. Franc Gartner, župnik na Zgor. Polskavi. Rajni je bil rodom od Sv. Križa nad Mariborom. Srednjo šolo je študiral v Mariboru in Gradcu, kjer je stopil v bogoslovje. V mariborsko bogoslovnico je prestopil v tretjem letniku in je bil posvečen l. 1897. Kaplanoval in provizor je bil na raznih župnijah do l. 1909, ko je postal župnik na novoustanov-

Ptuju. Mašniško posvečenje je prejel 1. 1898. Kot pater je deloval v mlajših letih po samostanih: Škofja Loka, Krško in Celje. Samostanski predstojnik ali gvardijan je bil v Schwanbergu, pri Sv. Križu na Vipavskem in v Gorici. Med vojno in po vojni je vodil celjski samostan in je obenem tudi izvršil službo vojnega kurata. Od leta 1925 je bil povečini v Ptuj, kjer je bil dvakrat gvardijan in do smrti vojaški kurat ptujskega vojaštva. Samostansko cerkev pri Sv. Ožbaltu v Ptuj je skrbno popravil in oplešal.

Blagopokojni je bil vzgled redovnika in je posvetil vse svoje moči gorečnosti v spovednici in na prižnici. Bodi mu Vsemogočni večni plačnik, samostanski družini naše sožalje!

Pogreb g. vikarja

Zadnji petek dopoldne se je vršil pogreb priljubljenega g. vikarja. Krsto so prenesli iz samostana v cerkev sv. Ožbalta, kjer je bila zadušnica in je mariborski g. stolni kanonik dr. Ivan Žagar v pridigi

Največje plavže so zgradili v zadnjem času v Rusiji

Irwin A. Moon v Čikagi, ki je oznanjevalec neke nove vere in znanstvenik, si pusti mirno napejati skozi telo milijon voltov električnega toka, katerega vidimo izžarovati skozi prste na rokah

orisal številnim zbranim življenje in delovanje blagopokojnega. Iz cerkve se je pomikal dolgi sprevod v Rogoznico na pokopališče. Poleg ljudskih množic je posodilo g. vikarju zadnje pot nad 30 svetnih du-

hovnikov in 25 kapucinov, predstavniki mesta Ptuj ter ptujsko vojaštvo pod vodstvom majorja Markoviča. Ob odprtem grobu se je poslovil od rajnega tovariša pater gvardijan Edvard Vogrin.

Peter Rešetar rešetari

Jaz sem bil tudi zraven! V Ljubljani je bil kongres za cesta. Lepo je potekel. Izvedeli smo marsikaj, Slovenci tudi dobimo nekaj cest, tudi na štajerskem. To je vse v redu. Celotni načrt je velik in bo narod šele pozneje videl, kako je delala sedanja vlada. Kmalu po tistih dneh pa sem bral v listih izjavo g. dr. Kramerja in drugih JNSarjev, da naj se dostavi, da so tudi bili zraven. Premišljeval sem, kaj naj to pomeni. Ali bi ne bilo prav, če bi sedaj mi vsi, saj nas je bilo na stotine, tudi dali v liste: Jaz sem bil tudi zraven. Nam tega ni potrebno, Kramerju in JNSarjem pa je to potrebno. Ti so bili tudi svoj čas na vladi in so imeli veliko prilike, da bi kaj naredili ne le klobasarili in razpuščali naša prosvetna društva in pečatili naše društvene dvorane, knjige pa dajali bivšim šulvereinarjem in nemškutarjem v varstvo! Zdaj bi radi, da bo vsaj v listih ostala notica za vse večne čase, da so bili zraven, ko se je pa res delalo za dobrobit naroda. Ali pa je to že javno ponujanje, da bi bili tudi že pri JRZ radi zraven? Saj vas sprejememo, samo v začetek boste šli v pripravljalni razred!

Pucelj pa ni bil zraven! Med popravkarji, kdo je bil vse zraven na cestnem kongresu, ni bilo Pucelja. Ta pa res ni bil zraven. Piše namreč novo knjigo: Veselo mesarjio.

Pri konjerejskem društvu je s konja padel. Moj daljni prijatelj Lovro Petovar se je zopet po dolgem času pojavil v javnosti. Tokrat pri konjerejskem društvu. Dolgih 15 let je sedel na konju pri tem društvu, sedaj pa je še tukaj s sedla padel. Upam, da se mu ni kaj ponesrečilo. Ali bi mi povedali, če ima še kako šaržo? Nekaj mu le pustite!

Trgovci so siti šinfarij! Trgovci imajo svoj list »Trgovski list« in ta vsa leta, kar je naša vlada, vidi same napake, same pomanjkljivosti na svetu itd. Da bi poročal kaj se vse dela, kako gospodarstvo napreduje, tega v tem listu nisem nikdar bral. Trgovce je bilo treba stalno držati v razpoloženju zoper vlado. Sklicali so sedaj tudi kongres trgovcev v Ljubljano, da bi to razpoloženje še povečali. Zgodilo pa se je ravno narobe. Trgovci so sklenili, da se naj neha zabavljati. Kaj bo neki sedaj gospod Jelačin delal? Jaz sem že zdavna mislil povabiti trgovce,

Vojvoda Alba, španski nacionalistični poslanik v Londonu. Imenovanega se hoče poslužiti Anglija za posredovanje v španski državljanski vojni

da naj opustijo JNSarsko politiko, upam, da so zdaj sami prišli do pravega spoznanja. Kongres je torej popolnoma uspel.

Zagrebski gospodarski krogi zoper Mačkovo zapečkarstvo. Pa to so res hrvaški gospodarski krogi, ne oni židovske branže. Vedno večja godla je na Hrvaškem.

Hajduki v zraku. Na jugu naše države se še pojavi tu in tam kak hajduk. To je mnogim po Evropi znamenje neurejenih razmer. V Evropi so namreč razmere urejene. Tam se pojavi kak hajduk le še v zraku ali pod morjem. Toda to je pa znak evropske kulture!

Vmešavanje v nevmešavanje. Neki angleški opazovalec pri španski vojski je bil ubit. Vzrok, ker se je vmešaval v nevmešavanje, oziroma ker se ni vmešaval v mešavanje. Odbor za nevmešavanje je odločil, da se ne bo nadalje v vzroke smrti vmešaval. Jaz predlagam evropskim državam za bodoče: Nevmešavanje v nevmešavanje!

Važnost izolacije hiš proti vlagi.

Komaj minule zadnje poplave na Murakem polju so povzročile ne samo na poljih in travniških občutno škodo, ampak predvsem na stanovanjskih hišah in gospodarskih poslopijih. Ker se poplave v sicer manjšem obsegu pojavljajo skoraj vsako leto, je potrebno, da se stanovalci po poplavah ogroženega ozemlja zavedajo nevarnosti, ki jim preti na stavbah in v prvi vrsti pa na zdravju in da so si na jasnem, kako je mogoče to nevarnost odvrniti ali pa vsaj omiliti. Najnevarnejši sovražnik stanovanjskih in drugih poslopij je voda, bodisi da nam ob deževju premoči zunanje zidovje, ali da nam o priliki poplav vdira v stanovanja in kleti, tu namaka stene in tla. Vrhui teh periodičnih nevarnosti, ki nam prinašajo v stanovanja vlago, vpliva na zidovje kvarno in škodljivo tudi podtalna voda, kakor tudi humozna tla vrto in njiv, ki obdajajo hiše. Ako pride zunanji omet ozir. apnena malta v dotik z organskimi snovmi, ki se razkrajajo in ki izvirajo od humoza, gnojšč, kanalov itd., nastaja zidni soliter, ki varkava iz zraka vlago, se vedno bolj širi in povzroča sčasoma velike okvare na zidovju. Vrhuija pišat zemlje pa vsebuje tudi sol, ki se pretvarja v zvezi z apnom v sodo, ki tudi varkava vlago iz okolice. Zidovje dobi v tem slučaju umazano belo in sluzasto prevlako, katera ga polagoma vmičuje.

Vsi mokri in vlažni zidovi v stanovanjskih prostorih so našemu zdravju silno škodljivi,

10 let je minulo od ponesrečene italijanske ekspedicije z zrakoplovom »Italia« na povratu od severnega tečaja. Odpreme je vodil general Nobile